
PARASHAT NITSAVIEM

Messiaanse Gemeente Beit-Nitzachon

Parashat Nitsavim

Pnee Ha Tora - Parels van de Tora

Parashat Sheveea – wekelijkse Schriftlezing

Tora: Dewariem/ Deuteronomium 29:10-30:20

Haftra: Jeshajahoe/Jesaja: 61:10-63:9

Brit Ha-Chadasha: Mat. 3:1-12, Jochanan/Johannes 3:17-20, Ha Romie'iem/Romeinen. 6:16-23

Dewariem 29:9-15 is de hoofdgedachte!

NITSAVIEM (staan voor): “Jullie staan vandaag allen voor **Hasjem Elohechem**; uw **rashei shvat'iem** (hoofden van stammen), uw **zeken'iem** (oudsten) en uw **sjoter'iem** (officieren), alle mannen van Israël; uw kleintjes, je **Nasj'iem** (vrouwen) en de **ger'iem** (vreemdelingen) in uw legerplaats, zelfs uw houthakkers en waterputters, om toe te treden tot het **Brit** (verbond) met Hasjem Elohecha, tot dit met een **Alah** (eed, verwensing, vloek), die **Hasjem Elohecha** snijdt met u vandaag, opdat Hij u vandaag als zijn volk bevestigen en u tot een G-d zij, zoals **Avotecha** (uw (voor) vaders) onder ede gezworen heeft, aan **Avraham**, aan **Jitschak** en aan **Ja'akov**. Niet met u alleen sluit Ik dit verbond en dit met een vervloeking bekrachtigd verdrag; Want ik sluit het verbond met degenen die hier vandaag aanwezig staan voor Hasjem en degenen die hier niet vandaag bij ons zijn.” -Vertaalt uit de Orthodox Jewish Bible (OJB)

De sod in het verhaal?

De Tora is in 54 **sidrot** (enkelvoud sidra) verdeeld. Elke sidra is op haar beurt weer onderverdeeld in zeven parshiot (enkelvoud parasha). Een Sidra is dus een schriftgedeelte van de parasha.

Nitsavim is de 51e sidra, de 8e van de 11 parasjot in Dewariem, beslaat 40 pesoekiem (versen), 657 woorden en 2575 letters, bestaat uit 4 parasjot waarvan 1 open en 3 gesloten 52, is een van de kortste sidrot.

Korte samenvatting

De parashat van deze week begint met de woorden Nitsavim (staan voor): Mosjé verzamelt het hele volk en waarschuwt hen nogmaals zich aan de ge- en verboden te houden en afgodendienst en immoraliteit te verafschuwen.

Het Verbond geldt ook voor hen die niet hier zijn. Als dit overtreden wordt, zal G'd in Zijn woede het land zodanig treffen dat het lijkt op de verwoesting van Sedom en Amorra. De inwoners zullen verstrooid worden over andere landen. Maar als jullie terugkeren tot G'd dan zal G'd jullie verzamelen uit alle volkeren waarheen jullie verbannen waren. De geboden zijn niet bovennatuurlijk noch ver verwijderd, noch in de Hemel maar binnen je bereik. Hemel en aarde worden als getuigen opgeroepen dat Mosjé het volk leven en dood, zegen en vloek heeft voorgelegd.

Rasjie verklaart dat het verbond over de toekomstige generaties gesloten wordt: “Want ik sluit het verbond met degenen die hier vandaag aanwezig staan voor Hasjem en degenen die hier niet vandaag bij ons zijn” - (Dewariem 29:14).

Commentaar van Rasjie op Dewariem 29:9: נַצְבִּים אִתְּם [Het vers zegt: "deze dag" [allen van jullie staan voor de Heer] - Dit leert ons dat Mosjé op de dag van zijn dood hun verzamelde in de aanwezigheid van de Heilige, Gezegend is Hij, om hen in te wijden in het verbond met Hem.

Dit gebeurde in een bepaalde orde! **uw oudsten en uw officieren:** [We leren van de orde in dit vers dat] de meer onderscheiden die voor het eerst werden genoemd, en na deze: ". alle mannen van Israël

Iedereen was aanwezig dus, dus moet ‘degenen die hier niet vandaag bij ons zijn’ wel slaan op de komende generaties. Dit houdt in dat alle generaties, die nog geboren moesten komen. Dit zijn jij en ik. Let op in het bijzonder op de volgorde, die Hasjem handhaaft in (Deut. 29:9-14). Hij spreekt tot de aanvoerders t/m de **ger’iem** (vreemdeling). Dit concept uit de **Tora** (instructie, onderwijs) wordt herhaald in de Brit Ha-Chadasha, omdat de schrift vervuld zal worden.

Een verbond sluiten met komende generaties

Wanneer de ouders een religie overgeven aan hun kinderen, is dat een van de meest blijvende erfenissen. Toen de ouders toetraden tot het verbond met G’d, was dit uiteraard ook een verbond met hun kinderen, kleinkinderen en alle komende generaties. **Emoena** (geloof, vertrouwen) in Hasjem is het meest blijvende van alle erfenissen.

Ik heb vandaag voor u geplaatst: “Zie, Ik heb vandaag voor u geplaatst het leven en het goede, de dood en het slechte, en u zult het leven kiezen, opdat u en uw kinderen zullen leven” - (D’varim 30:19).

Hasjem wil dat wij kleur bekennen.

Op Rosj hasjana worden we niet alleen berecht. Centraal op Rosj hasjana staat het kronen van G’d tot Koning over de wereld. Zoals een aardse koning gekroond wordt onder trompetgeschal, kronen wij G’d tot Koning over het universum door het blazen op de sjofar. Er bestaat slechts één G’d, die ons allen geschapen heeft, en bij Wie wij vandaag rekening en verantwoording afleggen. Op Rosj Hasjana rekenen we af met ons eigen Ik.

Rosj Hasjana is onze kans om weer een nieuwe start te maken. Aan het eind van elk jaar kunnen we weer helemaal opnieuw beginnen. Als we er goed over nadenken, hebben wij elke morgen, wanneer wij onze ogen openen, weer een kleine Rosj Hasjana. Alles wat er gisteren gebeurd is, is over. Elk ochtend beginnen we weer opnieuw. Elke dag heeft een nieuwe morgen en dus kunnen we weer fris van start. Er zijn weer nieuwe uitdagingen en kansen. Er is weer hoop!

Met Rosj Hasjana starten we een nieuw jaar. Het is het einde van het vorige jaar, met alle toestanden en problemen. Maar het is ook het begin van een nieuw jaar, met alle mooie dingen in het vooruitzicht. We hebben nieuwe dromen, nieuwe mogelijkheden, nieuwe hoop. Er bestaat een kans dat we inderdaad vooruit gaan, zowel ieder voor zich als wij met zijn allen als groep. Hoop en geestelijke groei zijn de bakens voor onze toekomst.

Avraham maakte in zijn tijd ook vele keuzes.

Op de tweede dag **Rosj Hasjana** lezen wij over de **Akeda** (vrijwillige binding), het offer van Jitschak en Avraham op de berg Moria, de tiende test. Maar op de eerste dag lezen we over het wegsturen van Hagar en Jisjmaël, wat overigens gevolgen heeft tot op de dag van vandaag – in onze penibele situatie in Israël. Het was de negende beproeving, een zeer zware test voor Avraham. Hij was voor iedereen vriendelijk. En nu moest hij wreed zijn voor zijn eigen vrouw en zoon. G'd verscheen 's nachts aan Avraham en vertelde, dat Sara gelijk had. Hagar moest met Jisjmaël het huis uit. Avraham moest volledig tegen zijn natuur ingaan. Alle gevoelens van medelijden onderdrukte hij om Hagar en Jisjmaël weg te sturen. Onderweg in de woestijn van Be'er Sjewa dreigden zij om te komen van de dorst. Hasjem gaf aan beide de oplossing.

Een actuele gedachte voor Rosj Hasjana, de Jom haDien – de dag van berechting bij uitstek.

Aan het einde van de **Akeda** (vrijwillige binding) ontvangt Avraham beloning voor zijn gehoorzaamheid. Hij gaf zijn vragende houding op. Bij Sedom zien we, dat Avraham opkomt voor misdadigers tegen de mensheid. Later in de geschiedenis wordt verteld, dat Mosjé Rabbenoe het opneemt voor het Joodse volk, nadat zij gezondigd hadden met het gouden kalf.

Wie bracht het werkelijke offer?

Op Rosj Hasjana lezen we uit de Tora verschillende highlights uit het leven van onze Aartsvaders. De grootste test van Avraham was de offerande van Jitschak, de **Akeda** (vrijwillige binding).

Wat een beproeving! Voor deze zoon had hij zijn hele leven **gedavend** (gebeden). Maar wie bracht nu eigenlijk het werkelijke offer, Avraham of Jitschak?

Hoe vreselijk het ook is om getuige te moeten zijn van een slachting van een mens, toch is het echte slachtoffer degene die op het altaar wordt gebonden! Jitschak uit geen enkel protest. Hij was 37 jaar oud. Toch doet hij geen beroep op Avrahams medelijden. Sterker nog, in de episode van de Akeda staat drie keer het woord 'jachdav-samen'.

Dit betekent dat Avraham en Jitschak met gelijke gevoelens en intenties op weg waren naar de offerande. Jitschaks niveau mag niet worden onderschat. Daarom heet de offerande ook de **Akeda** (vrijwillige binding) van Jitschak.

Masjiach in het het verhaal

Het hele verhaal over de binding van Jitschak staat vol met Messiaanse verwijzingen. In de Hebreeuwse traditie is een man tot zijn dertigste verplicht om zijn ouders te gehoorzamen. Na zijn dertigste mag hij voor zichzelf besluiten en is het geen zonde meer is wanneer hij besluit niet te gehoorzamen. Avraham, had als oude man van 137 jaar, nooit in zijn eentje een jonge sterke dertiger kunnen onderwerpen en vastbinden. Jitschak koos uit zijn eigen vrije wil om zijn vader te gehoorzamen. Hij wilde doen wat zijn vader van hem vroeg en was bereid om zijn eigen leven neer te leggen. Hij werd niet gedwongen om dit te doen.

Op gelijke wijze koos onze Messias, die ook een 'dertiger' was, er voor om, uit Zijn eigen vrije wil, Zijn leven neer te leggen, in gehoorzaamheid aan de wil van Zijn Vader. Beide keuzes leidden ertoe dat alle volken van de aarde gezegend worden.

Het Lam

En dan de hoop die Avraham avinoe uitspreekt voordat hij Jitschak bind "G'd Zelf het lam verzorgen als brandoffer, mijn zoon" (**Bereesjiet/Genesis 22:8**).

Als we verder kijken, zien we dat zij 'beiden samen verder liepen'. Wat is dat, samenlopen, als een van hen wellicht helemaal niet zal terugkeren?

Rasjie maakt duidelijk dat samen lopen betekent dat zelfs toen Jitschak begreep, dat hij op het altaar zou eindigen, zij nog steeds gelijk voelden en beiden bereid waren om deze onbegrijpelijke opdracht van G'd te vervullen. Juist Jitschak, die het gebod van zelfopoffering niet van G'd had gehoord, onderhoudt een diepe band met alle toekomstige generaties. Alle mensen, die in de loop der eeuwen het leven lieten, in de tijd van de kruistochten, op de brandstapels van de Inquisitie en gedurende de Holocaust, hadden zelf ook nooit gehoord dat zij hun leven moesten geven voor hun geloof.

Avraham was de eerste Jood maar Jitschak was het begin van de Joodse traditie van **kiddoesj HaSjem** – het heiligen van G'ds naam. Door de werken van Jesjoea te doen, doen wij de werken van Avraham en doen wij aan **kiddoesj HaSjem** – het heiligen van G'ds naam.

Voetnoten:

- In **Bereesjiet/Genesis 35:18** lezen we dat werd Benjamin geboren voordat Jozef op zijn zeventiende als slaaf was verkocht. Jozef werd vrijgelaten toen hij dertig was. Dan volgen zeven jaar overvloed en twee jaar hongersnood voordat de Jozefs broers Benjamin naar hem (Jozef) in Egypte brachten (Genesis 45:6). Benjamin was, daarom minimaal 22 jaar oud.
- De **Targoem** is een Aramese parafrase van Tenach. Dat is een verklarende vertaling van de Hebreeuwse Bijbel. De Targoem laat ons zien hoe de Bijbel werd verstaan ten tijde van de tweede tempel.
- De **Targoem** van Bereesjiet/Genesis vertelt bijvoorbeeld dat Jitschak 37 jaar oud was toen Avraham de opdracht kreeg om hem te offeren. Op gelijke wijze was Jesjoea ook boven de 30 jaar oud toen Hij stierf als offer voor onze zonde.
- In **Bereesjiet/Genesis 41:46** wordt ons verteld dat Jozef dertig jaar oud was toen hij voor Farao stond, en dat zijn ontmoeting met de overste der schenkers en de overste der bakkers twee jaar eerder geschiedde (in Genesis 41:1).

Oewacharta bachajiem – Kies het leven!

Het Tora-gedeelte dat wij deze week lezen, Nitsaviem, wordt altijd op de Sjabbat voor Jom Teroe-ah (Feest van Trompetten, Rosj HaSjana) gelezen.

Op Rosj Hasjana vieren we de schepping van de mens. Na iedere reeks sjofartonen zingen we 'hajom harat olam' – vandaag ontstond de wereld. Maar in feite werd de **mens** op Rosj Hasjana gecreëerd. De Schepping van het universum was al vijf dagen eerder begonnen, op 25 Elloel. Rosj Hasjana was de zesde scheppingsdag.

De mens was van begin af aan bestemd voor hogere doelen. Daarom werd de aarde waarmee G'd de mens schiep uit de grond genomen, waar later de Tempel te Jeruzalem zou staan. De mens werd met extra zorg geschapen. Terwijl alle andere schepselen met één hand van Hasjem zijn geschapen, heeft Hij de mens met beide handen geschapen. Naast Adam kwam Chava.

Bij de schepping van de vrouw gebeurde het voor het eerst in de geschiedenis, dat het ene menselijke wezen uit het andere menselijke wezen werd geschapen. Toch ging het mis!

Alle ingrediënten van Rosj Hasjana, Jom Kipoer en de tussenliggende bekeringsdagen zien wij terug in het Scheppingsverhaal. Na de Schepping was er direct zonde en berouw.

Tora of Tesjoeva?

“Want dit gebod, dat Ik u vandaag opleg, is niet te moeilijk voor U en het is niet te ver weg...Maar dit woord is zeer dicht bij u, in uw mond en in uw hart” - (**Dewariem 30:11-14**).

Volgens Rasjie (11e eeuw) gaat het hier over het leren van de Tora, maar Seforno (15e eeuw) legt uit, dat het hier gaat over **tesjoeva** (inkeer). Wie heeft er nou gelijk? Beide hebben gelijk! Het is in ons hart en onze mond om te doen.

Tesjoeva begint met het bekeuren van onze geestelijke gebreken.

Tesjoeva begint met het bekeuren van onze geestelijke gebreken. Pas dan gaan we realiseren dat wij daar iets aan moeten doen. Rasjie (1040-1105) gaat er echter vanuit dat Hasjem met deze mondelinge **mitsva** (opdracht, gebod) het bestuderen van de Tora bedoelt.

In feite gaat het hier om twee niveaus van inkeer en hechting aan Hasjem

1. Door werkelijke tesjoeva, inkeer van **charata** (spijt) tot Hasjem worden onze zonden uitgewist. Masjiach zal voor ons **kappara** (verzoening) doen, hierdoor verandert de onreinheid van zonden, slechte daden tot uitwissing.
2. Door intensief en vanuit pure liefde voor Hasjem Tora te leren worden we een met Hasjem. Door Tora te leren en dagelijks te doen vinden wij Masjiach Jesjoea. Dit laatste is uiteraard de hoogste vorm van tesjoeva want het verandert de persoon zelf in een **talmied** (leerling) en een persoonlijkheid die intrinsiek verbonden raakt met Hasjem zelf. Deze intense band heeft idealiter een enorme invloed op de mens en verandert hem tot een verhevener bestaan.

Tesjoeva is de oplossing

Ramban meent, dat **tesjoeva** (inkeer, berouw) juist zo dicht bij ons is en onder handbereik ligt. Alle **mitswot** (opdrachten) uit de Tora zijn bedoeld om uiteindelijk (ook) lichamelijk uitgevoerd te worden. De Tien Geboden beginnen met iets hoog verhevens – 'Ik ben de Eeuwige, uw G'd, maar eindigen heel concreet en alledaags: 'u mag niet stelen, moorden, echtbreken, jaloers zijn'.

Maimonides schrijft: "Als een man overtreedt, bewust of onbewust, elk gebod van de Tora, of het nou een positief gebod of een negatief is, en hij bekeert zich en wendt zich af van zijn wangedrag, is hij verplicht om, zijn zonden te belijden aan God, gezegend zij Hij.

Hoe kan een man zijn zonden te belijden? Hij zegt: 'O God! Ik heb gezondigd, ik heb onrecht begaan. Ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u. Zie, nu ik heb berouw van alles wat ik heb gedaan en ik schaam mij en ik zal het nooit meer doen. '

Wat betekent ware bekering? Als de zondaar heeft de mogelijkheid heeft, om het opnieuw de zondige daad te plegen en het is heel goed mogelijk voor hem om het te herhalen en toch onthoudt hij zich daartegen, omdat hij zich bekeerd heeft.

Het doel van tesjoeva

"Het geloof in tesjoeva, echter, leidt hem naar verbetering, het leidt hem of haar naar een staat die beter is, dichter bij perfectie, dan die welke hij verkregen had voordat dat hij had gezondigd. Dat is waarom de Tora de vele acties beschrijft, die bedoeld zijn om dit nuttige principe van **tesjoeva** (berouw) toe te passen in je leven." - (**Moreh Nevoechiem, III: 36**).

Dit is de reden waarom Jochanan oproept om de noodzakelijke stap te zetten van terugkeer: "In die dagen kwam Jochanan de Doper predikend in de wildernis van Jehoeda, en zeggend: "Heb **tesjoeva** (berouw), want het **Malchoetoo Shomajiem** (koninkrijk van de hemel) is dichtbij!" – **Mattai/Mathias 3:1**

Daarom zeggen wij op in de maand Eloel Psalm 27. Waarom lezen wij specifiek deze psalm? Er is een midrasj die de openingslijn van psalm 27 "God is mijn licht en mijn **Jesjoea** (verlossing, heil)" interpreteert en vervolgens verwijzen naar Rosj Hashana en Jom Kipoer respectievelijk.

Interessante van deze psalm is dat er geen expliciete verwijzing staat naar zonde, schuld of berouw. In plaats daarvan zijn de dringende thema's een machtige verlangen, om dichter bij God te komen in geloof, dat God bij ons hindernissen kan en zal verwijderen, om vervolgens naderbij bij Hem te komen als we er naar Hem streven en dit ook doen.

Voetnoot:

- **Ritueel onderdompeling** is wel bekend joods concept. het ritueel van rituele wassing gebeurde in een **ritueel bad** (mikwe). Het Hebreeuwse woord dat bij ons als "wassen" vertaald wordt, is het woord "rachats". Het betekent niet "wassen zoals wij dat doen met water en zeep". Het betekent "zuiveren, ritueel rein maken". Het is niet "wassen met water", maar "zuiveren door water".

De bron van de effectiviteit van tesjoeva is de Heilige Zelf.

De zonde vervreemdt ons van de Almachtige. Wij raken verwijderd van Zijn Aanwezigheid. Wij moeten terugkeren.

Goed en waarachtig is Hasjem (Tehilim/Psalm 25: 8) - dat Hasjem zondaars de weg wijst tot bekering.

De wijsheid werd gevraagd: Wat moet de straf zijn voor de zondaar? Zij antwoordde: "Het kwaad vervolgt de zondaren" - (Misjlee/Spreuken: 13:21).

Profetie werd gevraagd: 'Wat moet de straf voor de zondaar zijn? Zij antwoordde, "De ziel die zondigt, die zal vergaan.' - (Jechezkeel/Ezechiël 18: 4)

De Tora werd gevraagd: 'Wat moet de straf voor de zondaar zijn?' Ze antwoordde: 'Laat hem brengen een offer, en worden verzoend.'

De Heilige, Gezegend is Hij: "De Heilige, Gezegend is Hij, werd gevraagd, 'Wat moet de straf zijn voor de zondaar?' Hij antwoordde: 'Laat de zondaar berouw tonnen en hij zal verzoening ontvangen.' Dit is de betekenis van het vers 'Aldus U toont de zondaar de weg '- U laat de zondaar zien hoe hij moet berouw tonnen"(Yalkut Shimoni, Tehilim/Psalm 25)

Liefde en assimilatie

Dewariem 30:1-6. Na berouw komt de verlossing. Wanneer wij tot G'd terugkeren met heel ons hart, zal G'd medelijden met ons hebben en Hij zal ons verzamelen uit de volkeren.

Zelfs uit de meest afgelegen gebieden zal G'd ons terughalen: "En Hasjem zal uw gevangenschap doen terugkeren en medelijden met u hebben. En Hij zal terugkeren en u verzamelen uit alle volkeren waar Hasjem u naartoe verspreid heeft" - (Dewariem 30:3).

Deze zin heeft verschillende betekenislagen

1. Er staat 'vesjav': G'd Zelf zal terugkeren. Eigenlijk had hier moeten staan: 'veheesjiev'; "en Hasjeem zal jullie gevangenen laten terugkeren". Er staat echter "En Hasjem zal met uw gevangenschap terugkeren". Het woord: 'vesjav' betekent dat G'd Zelf zal terugkeren.

Onze Chagamiem " Wijzen" leiden hieruit af dat de **Sjechina** (de G'ddelijke Aanwezigheid) als het ware met de Joden is in hun lijden in ballingschap. Wanneer ze bevrijd worden uit hun ballingschap, beschrijft G'd de bevrijding als Zijn Eigen bevrijding. Dat betekent dat G'd met hen zal terugkeren.

2. De **Sjechina** (de G'ddelijke Aanwezigheid) is de geest van Masjiach. Masjiach heeft zich vrijwillig met ons in gevangenschap laten nemen. Dit verklaard het woord: 'vesjav' wat betekent dat G'd Zelf zal terugkeren. Zoals Jesjoea zich vrijwillig gevangen heeft laten nemen, zo zal Hij ook terugkeren met ons.

Tot slot

De Tora stelt: "Zie, Ik heb vandaag voor u gesteld leven en goed, de dood en het slechte". G'd plaatst de keuze voor ons." - **(Dewariem/Deuteronomium 30:15)**

Het resultaat van slavernij aan zonde is dood; maar wanneer wij van onze zonden "berouw hebben", maakt het ons tot een slaaf van Masjiach en leidt ons tot leven!

Rav Sja'oen legt ons uit: "Weten jullie niet, dat aan wie jullie jezelf stellen tot **avad'iem** (slaven) ter gehoorzaamheid, jullie slaven zijn van degene die jij gehoorzaamt, ofwel van de zonde leidend tot de **mavet** (dood), ofwel van de gehoorzaamheid leidend tot gerechtigheid? maar **Baroech Hasjem** (G-d zij gedankt) dat jullie vroeger **avad'iem** (slaven) van [Slavemeester] **Chet** (zonde) was, maar je gaf je **misjma'at Sjeba-lev** (gehoorzaamheid van het hart) aan het patroon van de Tora (de pnimiyus Tora van Masjiach Jes. 42: 4) waaraan u in dienst gekomen van de gerechtigheid.....Maar nu vrijgemaakt zijnde van zonde, en slaven van G-d geworden zijn, hebt u uw vrucht tot heiligheid, en het einde, eeuwige leven. Want het loon van zonde is de dood, maar de gift van G-d is eeuwige leven in Masjiach Jesjoea onze Adonaj." – **(Ha Romie'iem/Romeinen 6:16-23)**

Rasje zegt: "Het ene is afhankelijk van het andere. Als je goed doet, dan zal je leven. Als je slecht doet, dan heb je de dood.

G'd ons twee beloningen in het vooruitzicht stelt: het leven en het goede. Als wij G'd's wegen volgen, zullen wij beloond worden met zowel leven als goedheid. Dit is precies de gedachte, die Rav Sja'oen weergeeft in de brief aan de Romeinen.

שבת שלום - Sjabbat Sjalom,
David Prins

De profeet aanspoorde Israël, 'Keer terug en bekeert u. "Zij antwoordde:" We kunnen niet: de Verleider regeert over ons. Hij zei tegen hen: beteugel jullie [boze] begeerte. "Zij antwoordde:" Laat Zijn God ons leren.- **Talmoed - Mas. Sanhedrin 105a**